

Pelle Dragsteds tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Pelle Dragsted
Politisk ordfører for
Enhedslisten

Dato

5. oktober 2023

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Jeg vil gerne starte med sige tak til mine kollegaer herinde, ikke mindst partilederne, for den måde, I har taget imod mig som ny politisk ordfører for Enhedslisten på. Jeg er faktisk taknemlig over leve i et land, hvor den nyvalgte frontfigur for et trods alt stadig væk mindre parti prompte bliver inviteret til kaffe hos statsministeren, og hvor man også modtager lykønskninger fra de partiledere, man måske er mest uenig med. Det er absolut ikke i alle lande og parlamenter, at den slags er normalt. Mange steder hilser politikere fra de to fløje knap nok på hinanden, når de passerer hinanden på gangen.

Og det er ikke, fordi vi sådan skal være bonkammerater eller være sådan en sammenspist loge herinde. Vi skal gå hårdt til hinanden i den politiske arena, for politik er jo alvor. Det handler om menneskers liv og tilværelse, og lige nu handler det sådan set også om vores klodes overlevelse. Men man kan godt kæmpe hårdt med hinanden her i salen og i andre politiske arenaer og samtidig anerkende, at ens politiske modstandere har fået et fint demokratisk mandat af vælgerne, som fortjener respekt, uanset hvor politisk uenig man er. Så tak for det. Jeg synes, at vi har grund til at være taknemlige – jeg er i hvert fald taknemlig.

Men det er absolut ikke det eneste, jeg er taknemlig over i vores land. Jeg vil gerne bruge den her, min første åbningstale, til at sige lidt mere om mit grundlæggende syn på det Danmark, som jeg holder af, sådan lidt ideologisk.

Hvis der er et hovedtræk i den politiske udvikling, som jeg vil pege på som helt centralt for vores samfund og hvordan det har udviklet sig, så har det været forsøget på at balancere og fordele magten i vores samfund; at beskytte de små mod de store, de magtesløse mod de magtfulde, flertallet mod eliten. Og i

virkeligheden synes jeg, at Danmarks moderne politiske historie er en lang opvisning af, hvordan vi har opbygget institutioner og fællesskaber, der balancerer og omfordeler magt fra de få til de mange.

Først selvfølgelig med demokratiet, der gjorde os til politisk ligeværdige borgere – vores frihedsrettigheder, ytringsfrihed, organisationsfrihed, pressefrihed og generelt beskyttelsen mod arbitrære overgreb eller indgreb fra statens side. Den balancering af borgernes rettigheder over for statsmagten er akkurat lige så vigtig i dag, som den altid har været, og måske særligt i den her tid, hvor illiberale idéer vinder frem både ude og måske også hjemme. Den grundholdning tror jeg, at jeg deler med de fleste herinde, også med mine mere liberalt orienterede kollegaer.

Men det, jeg måske synes, at de – I – alt for ofte glemmer, er, at det ikke kun er staten eller den politiske elites magt over for borgerne, der skal balanceres. Også den økonomiske elites magt kan true borgernes frihed og uafhængighed og indflydelse på eget liv, ikke mindst i en kapitalistisk økonomi, som jo har som egenskab ofte at koncentrere rigtig meget velstand og dermed også magt oppe i toppen. Bare tænk på den underordning, som almindelige danskere, almindelige arbejdere levede under for hundrede år siden, og som er så godt beskrevet af forfattere som Martin Andersen Nexø eller Jeppe Aakjær eller Harald Hørdal, hvor de stod med hatten i hånden og totalt underordnet arbejdsgiverens mig og luner.

Derfor byggede fortidens socialister stærke fællesskaber op, som kunne lægge arm med overmagten, ved at organisere sig i fagforeninger, ved at strejke, ved at forhandle kollektivt i stedet for at stå alene og hver for sig. Det var det, der sikrede almindelige mennesker, almindelige arbejdere, en hidtil uset andel af velstanden i vores samfund og en hidtil uset frihed; frihed til at holde fri og weekend med ungerne, til at kunne blive hjemme, når man var syg, med fuld løn. Demokratiet og arbejderbevægelsen, frihedsrettigheder og fagforeninger var enorme civilisatoriske fremskridt for det brede flertal.

Men det måske vigtigste fremskridt, når det handler om at balancere magten, er velfærdssamfundet, for da den almindelige valgret bragte socialistiske partier i regering, så kunne også demokratiet bruges til at begrænse og inddæmme den økonomiske elites magt. Ny lovgivning gav beskyttelse til dem, der boede til leje, mod urimelige huslejestigninger; arbejdsløshedsunderstøttelse gav lønmodtagerne retten til at sige fra, fordi de havde noget at leve af, hvis de fik en

fyreseddel; forbrugerne blev beskyttet mod ågerrenter i bankerne. Men først og fremmest så sikrer velfærdssamfundet fri og lige adgang til opfyldelse af nogle af vores allermest basale behov: Sundhed, uddannelse og pleje. Det var ting, som indtil da havde været varer, man skulle købe på et marked, hvis man havde råd, der blev forvandlet til sociale rettigheder for alle borgere. Velfærdssamfundet blev den drivende kraft for almindelige menneskers tryghed og frihed, en frihedsmaskine.

Så bare for at opsummere: De liberale idéer gav os beskyttelsen mod statsmagten; de socialistiske idéer har givet os beskyttelsen mod den økonomiske magt. Det er kombinationen af begge idéer, der kan sikre det store flertal frihed og uafhængighed og beskyttelsen både mod uhæmmet statsmagt og uhæmmet økonomisk magt.

Det fører mig frem til nutiden og den aktuelle situation og til regeringens politik, for jeg er dybt bekymret. Jeg ser, at balancer, som fortidens generationer byggede op, smuldrer; jeg ser, at almindelige menneskers magt og indflydelse bliver mindre, mens de mest økonomisk magtfulde får friere tøjler.

Tag f.eks. vores finanssektor, som i den her tid hiver milliarder op af lommerne på almindelige dansker, der i forvejen er hårdt presset af urimelige renter og groteske gebyrer. Hvem beskytter i dag borgerne og små erhvervsdrivende mod bankernes økonomiske magt? Eller tag el-spekulanterne, som der blev talt om tidligere, som helt uden modspil har tjent milliarder på at presse vores el- og gaspriser op i vanvittige niveauer. Hvem beskytter danske familier mod den slags uhæmmet grådighed i dag? Eller tag lejerne, der får presset deres husleje op af udenlandske kapitalfonde som Blackstone. Hvem beskytter i dag danskerne mod boligspekulanterne? I hvert fald ikke regeringen.

Men allermest bekymret er jeg over krisen i vores velfærdssamfund, og hvad den gør ved balancerne. Tænk, at vi er kommet derhen, hvor ældre mennesker, der har knoklet hele livet, som har bygget det her samfund, som har betalt for min og mange andre medlemmers uddannelse, nu nogle steder i landet kun får gjort rent en gang om måneden. Det er uværdigt, og det skaber ulighed. For dem, der har penge nok, kan jo købe sig til privat rengøring. Det kan den pensionerede,

ufaglærte lagerarbejder bare ikke. Tænk, at vi er kommet dertil, hvor psykologhjælp til forældre med kræftramte børn skæres væk, så man ikke får den, hvis man ikke selv kan betale for den. Tænk, at vi er kommet dertil, at der bliver talt om livstruende forhold på hospitaler i *Danmark*, altså for dem, der ikke er råd til en privat forsikring. Det er en alarmerende udvikling, for når vi mister retten til tryghed, vores ret til sundhedspleje og omsorg i alderdommen, så mister vi frihed, så ryger balancerne.

Det er vigtigt at understrege, at det jo ikke behøvede at være sådan her. Det er ikke en udvikling, der er kommet af sig selv – det er politiske valg. Og lige nu har vi en regering, som med åbne øjne prioriterer nye og endnu flere skattelettelser i toppen, mens vores velfærdssamfund smuldrer. 1 mia. kr. til ejendomsinvestorer og kapitalfonde; 1 mia. kr. til i forvejen hovedrige virksomhedsarvinger; over 1 mia. kr. til at sænke topskatten for millionærerne.

Jeg har svært ved at forstå, hvordan man kan tage så lemfældigt på værdien af det velfærdssamfund, som generationerne før os har bygget op, og jeg forstår særligt ikke den socialdemokratiske top. Nu er der ikke så mange af dem til stede. Det er, som om I har glemt, at det samfund, vi har skabt sammen, det Fællesskabsdanmark, det Velfærdsdanmark, kom, fordi I sammen med resten af venstrefløjen og arbejderbevægelsen stillede jer på den lille mands side mod de økonomisk magtfulde.

Jeg har sagt det før, og jeg kommer nok også til at sige det igen: Politik handler i sidste ende om at vælge side. Desværre stiller regeringen sig alt for ofte på den forkerte side, på den økonomiske elites side. Vi ser det nu, hvor regeringen vælger side med det industrielle landbrug, som ødelægger vores drikkevand, vores klima, vores vandløb og vores fjorde, frem for at stille sig på side med det store flertal af os, som mister muligheden for at tage en svømmetur i et rent hav eller fiske torsk og rødspætter fra kysten med vores børn. I vælger side med arbejdsgiverne, når I afskaffer en forårsfridag, frem for at kæmpe for mere fritid og frihed til lønmodtagerne, sådan som vi historisk har gjort sammen. I vælger side med de fossile interesser i stedet for de unge, der kæmper for en grøn, retfærdig fremtid. Og ja, regeringen vælger side med millionærerne frem for at sikre folkepensionisterne en værdig alderdom.

Jeg vil gerne give et løfte til danskerne. Jeg og Enhedslisten kommer aldrig til at stille os på side med de økonomisk magtfulde i det her samfund. Vi kommer

altid til at stå på side med jer, der ikke er født ind i magt og rigdom og privilegier; med jer, der lever af ærligt arbejde og ikke af spekulation med kapitalindkomster; med jer, der har arbejdet et langt liv, og nu med rette kræver en værdig alderdom. Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at være jeres tillidsmand her i Folketinget. I kan regne med os på jeres side – hver gang! Tak for ordet.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Enhedslisten, Folketingstale, Politisk tale

Relateret

Christian Rabjerg Madsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Dahlins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Monika Rubins tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Alex Vanopslaghs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Anna Falkenbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Franciska Rosenkildes tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Inger Støjbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Markus Elias Olsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Martin Lidegaard's tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Mette Frederiksens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Morten Messerschmidts tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pernille Vermunds tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Pia Olsen Dyhrs tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Sjúrður Skaales tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Søren Pape Poulsens tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

Aaja Chemnitz' tale ved Folketingets åbningsdebat
5. oktober 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pelle-dragsteds-tale-ved-folketingets-abningsdebat>